

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/160/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2313205830
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2313205830.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobcu: B. V., nar. XX. H. XXXX, bytom U., M. XXXX/XX, zastúpený advokátom: JUDr. Ľudovít Štanglovič, Šaľa, Jarmočná 2264/3, proti žalovanému: Ing. V. D., nar. XX. F. XXXX, bytom U., O. XXXX/XX, podnikajúci pod obchodným menom: Ing. Vincent Iványi - AGRISEM, s miestom podnikania: 92401 Galanta, Drevená 766/1 a IČO: 14064022, zastúpený advokátom: Mgr. Adrián Iványi, Galanta, Hodská 2359/64, o vypratanie nehnuteľností, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Galanta z 15. januára 2014 č. k. 10C/56/2013 - 97 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov konania m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi k rukám jeho advokáta náhradu trov prvostupňového konania v sume 325,13 eur na trovách právneho zastúpenia a v sume 6,70 eur na iných trovách konania, všetko do 3 dní.

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením I. uložil žalovanému povinnosť nahradiť (správne „zaplatiť“) žalobcovi trovy konania (správne „náhradu trov konania“) v sume 331,83 eur do 3 dní od právoplatnosti takéhoto uznesenia a II. žalobcovi vrátil zo zaplateného súdneho poplatku za návrh sumu 92,80 eur cestou Daňového úradu Trnava. Právne svoje rozhodnutie v časti o trovách konania odôvodnil ust. § 137, § 146 ods. 2, § 149 ods. 1, § 151 ods. 1 až 3 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a § 11 ods. 1 písm. a/, § 14 a § 16 ods. 3 Vyhľadávky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, účinne v čase vykonania jednotlivých úkonov (ďalej len „advokátska tarifa“). Vecne dôvodil, že konanie vo veci samej bolo zastavené uznesením súdu prvého stupňa z 30.10.2013 č. k. 10C/56/2013-77 s tým, že o náhrade trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, konanie bolo zastavené pre späťvzatie žaloby z 2.9.2013, doručené súdu prvého stupňa 5.9.2013 ešte pred otvorením prvého pojednávania, dôvodom, pre ktorý bolo predmetné konanie zastavené bola skutočnosť, že žalovaný listom z 19.8.2013 žalobcovi oznámil, že pristupuje k vyprataniu a odovzdaniu nehnuteľností, pričom išlo o nehnuteľnosti, ktorých vypratanie bolo predmetom konania v prejednávanej veci. Na základe uvedeného došiel k záveru, že trovy konania je povinný nahradiť žalovaný, ktorý svojím správaním zavinil zastavenie konania, keď v dôsledku jeho správania, ku ktorému došlo až po začatí konania (v jeho priebehu) žalobca podanú žalobu vzal späť. Ešte pred začatím konania v prejednávanej veci sa žalobca cestou svojho právneho zástupcu obrátil na žalovaného výzvou z 26.11.2012, v ktorej ho vyzval na vypratanie a odovzdanie nehnuteľností, na čo však žalovaný nereagoval splnením výzvy, nehnuteľností, ktorých vypratanie a odovzdanie bolo predmetom daného konania vypratá a odovzdal až po začatí konania, a teda žalobca podal návrh dôvodne, nakoľko v čase začatia konania (7.3.2013) nehnuteľnosti vypratane a odovzdané neboli. Priznal žalobcovi proti žalovanému náhradu trov konania 331,83 eur, ktoré pozostávajú z náhrady nevrátenej časti súdneho poplatku zaplateného za návrh na začatie konania vo výške 6,70 eur a z náhrady trov právneho zastúpenia 325,13 eur (odmena za 4 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia 26.10.2011, výzva z 26.11.2012, žaloba 17.2.2013, späťvzatie žaloby 2.9.2013) po 60,07

eur, 4 x režijný paušál (z toho za úkon v roku 2011 - 7,41 eur, v roku 2012 - 7,63 eur a za 2 úkony v roku 2013 - 2 x 7,81 eur) a 20% daň z pridanej hodnoty v sume 54,19 eur). V časti o vrátení súdneho poplatku rozhodnutie odôvodnil ust. § 2 ods. 1 písm. a/, § 5 ods. 1 písm. a/, § 11 ods. 3, 4 a 6 a položkou 1 písm. b/ sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, vecne splnením si žalobcom poplatkovej povinnosti zaplatiť súdny poplatok z návrhu v plnej výške v sume 99,50 eur, z ktorého dôvodu mu na základe uvedených ustanovení vrátil zaplatený súdny poplatok, krátený o 6,70 eur.

Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie iba žalovaný v časti o náhrade trov konania s návrhom na jeho zrušenie (uznesenia) v napadnutej časti a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, alternatívne navrhol zmenu uznesenia v napadnutej časti v súlade s podaním žalovaného tak, že žalobcovi bude uložená povinnosť zaplatiť trovy prvostupňového aj druhostupňového konania žalovanému. Dôvodil, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, nesprávne posúdil danú vec a dospel k nesprávnemu záveru a v konaní došlo k vadám tým, že súd nedostatočne zistil skutkový stav, nakoľko sa s podaním žalovaného z 12.11.2013 vôbec nezaoberal a nevyšporiadal sa s ním, preto uznesenie v napadnutej časti nemôže byť správne. V plnom rozsahu sa pridržiaval svojho písomného podania z 12.11.2013, v ktorom nesúhlasil s tvrdením žalovaného (zrejme mal namysli žalobcu), že nakoľko žalovaný listom z 19.8.2013 oznámil žalobcovi predčasné vrátenie sporných nehnuteľností, tento prejav je možné klasifikovať ako pokus o zmier a uznanie nárokov žalobcu. Rovnako nesúhlasil s tým, aby ho súd zaviazal k náhrade trov konania žalobcu, naopak žiadal, aby súd zaviazal žalobcu k náhrade trov konania žalovaného. Takéto stanovisko odôvodnil tým, že žalobca sa predmetnou žalobou domáhal vypratania nehnuteľností proti nemu, keď k vyprataniu ho žalobca vyzval už listami z 2.9.2011 a 26.10.2011, na ktoré listy žalovaný odpovedal listami z 15.11.2011, v ktorých sa vysporiadal s argumentáciou žalobcu a zároveň v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov uviedol, že s poukazaním na vyššie uvedené tvrdí, že jeho nájomný vzťah ako aj z neho vyplývajúce všetky práva k pozemku v plnom rozsahu trvajú až do 31.12.2014 s tým, že v týchto dátumoch došlo k preklepu, omylu v písaní, nakoľko chcel uviesť 31.12.2013 z dôvodu, že v zmysle priložených listov nájomný vzťah začal 1.1.2009 a podľa príslušného ustanovenia (§ 8 ods. 1 ostatne citovaného zákona) trvá 5 rokov, t. j. do 31.12.2013. Túto jeho argumentáciu žalobca žiadnym spôsobom nevyvracal, jeho nájomný vzťah k pozemkom, ku ktorým žalobca žiadal vypratanie mal trvať do 31.12.2013. V zmysle jeho listu sa aj stalo, t. j. mal záujem odovzdať žalované pozemky žalobcovi 31.12.2013, avšak nastali skutočnosti, ktoré opísal v liste z 19.8.2013 zn. Predčasné vrátenie užívanej pôdy prenajímateľovi, zaslanom žalobcovi a to, že plodiny pestované na uvedených pozemkoch boli ním v prevažnej väčšine koncom leta 2013 už pozbierané, nakoľko žalobca podľa vzájomnej korešpondencie účastníkov nemal vôľu predĺžiť mu nájomný vzťah, ako aj nakoľko nájom mal zaniknúť 31.12.2013, nemal už záujem od 12.8.2011 (?) o hospodárenie - zasadenie (zasiatie) nových plodín, keďže uplatnenie tohto práva by narazilo na protiprávne prekážky vytvorené žalobcom. Predčasné uvoľnenie bolo z tohto dôvodu pre neho hospodárne. Časť prenajatej výmery predmetných pozemkov začal žalobca svojvoľne užívať už počas trvania nájmu (zriadením skládky maštalného hnoja a vytyčením hraníc a od 12.8.2013 vykonaním agrotechnického úkonu - svojvoľné vypratanie - odobratie žalobcom v celom rozsahu, t. j. 31,5210 ha a 17,9646 ha - začal svojvoľne užívať celú prenajatú výmeru). Predčasné uvoľnenie bolo z tohto dôvodu pre žalovaného hospodárne. Riadne a v súlade so žalovaným prezentovanou vôľou uhradil žalovaný 20.3.2013 celé nájomné žalobcovi do konca roku 2013 tak, ako to prezentoval v liste z 15.11.2011. Nakoľko žalovaný konal v súlade s ním v listoch z 15.11.2011 prezentovanou vôľou a v súlade s príslušnými ustanoveniami ostatne citovaného zákona, je viac ako jednoznačné, že nemal záujem uzatvoriť žiadny zmier so žalobcom. Späťvzatie žaloby žalobcom je preto nutné kvalifikovať ako ním jednostranne prejavenu vôľu nepokračovať v konaní a z tohto dôvodu nie je odôvodnený ani jeho nárok na náhradu jeho trov konania.

Žalobca odvolací návrh nepodal.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 O. s. p. vec v medziach odvolania len vo výslovne napadnutej časti trov konania a to podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez pojednávania, pretože tu nešlo o vec samu a ani o žiaden zákonom predpokladaný prípad potreby prejednávania aj takejto veci na pojednávaní odvolacieho súdu a dospel k záveru, že i keď si súd prvého stupňa otázku zaťaženia práve odvolateľa

tzv. náhradovou povinnosťou vyriešil správne, dopustil sa pochybenia, pre ktoré bolo treba napriek nedôvodnosti odvolania uznesenie v napadnutej časti zmeniť.

Podľa § 146 ods. 2 O. s. p. ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Okrem ustanovenia § 146 ods. 2 O. s. p. (citovaného už napádaným uznesením) je tu i odsek 1 písm. c/ rovnakého ustanovenia, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Takéto (odvolacím súdom citované) ustanovenie predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok konania, pri ktorej uplatnení nemá žiaden z účastníkov konania právo na náhradu jeho trov (rozumej trov konania vzniknutých tomuto účastníkovi a ním platených), ak konanie neskončilo vydaním vecného rozhodnutia (najmä rozsudku vyhovujúceho žalobe celkom či len čiastočne, resp. žalobu celkom zamietajúceho), ale došlo k jeho zastaveniu. I táto výnimka sa však neuplatňuje automaticky, keď sama predstavuje pravidlo, z ktorého existujú ďalšie 2 výnimky umožňujúce za splnenia v zákone celkom konkrétne vymedzených podmienok uloženie povinnosti na náhradu trov konania niektorému z účastníkov konania. Uplatnenie ktorejkoľvek z takýchto výnimiek (majúcich pôvod v oboch vetách ustanovenia § 146 ods. 2 O. s. p. citovaného okresným súdom) tak najmä predpokladá vznik trov majúcich sa nahradiť aspoň na jednej strane sporu (v opačnom prípade niet dôvodu pre použitie takejto výnimky), ale tiež procesnú situáciu, pri ktorej náhradu trov konania vôbec možno uložiť či priznať (pri zastavení konania medzi existujúcimi účastníkmi pre späťvzatie žaloby ide inak práve o taký prípad).

Prvá veta ust. § 146 ods. 2 O. s. p. so zavinením na zastavení konania pracuje výlučne z procesného hľadiska a zásadne toto (zavinenie) pričíta iniciátorovi konania. Tým je v tzv. základnom prvostupňovom konaní navrhovateľ (v sporovom konaní, o aké išlo aj v tejto konkrétnej veci inak žalobca) nesúci spravidla vinu ako na zastavení konania pre späťvzatie žaloby, tak i na zastavení konania z väčšiny iných dôvodov (napr. tiež pre prekážku konania spočívajúcu v nasmerovaní žaloby proti osobe bez spôsobilosti byť účastníkom konania, v nedostatku právomoci súdu či v existencii prekážky skôr začatého konania o tej istej veci alebo veci už právoplatne rozsúdenej, v tejto súv. por. i § 7, § 19, § 83 a § 159 ods. 3 O. s. p.).

Zavinenie na zastavení konania pre späťvzatie žaloby však nemusí byť vždy pričítané žalobcovi, podmienkou postupu podľa § 146 ods. 2 vety druhej O. s. p. je 1. možnosť aspoň predbežného záveru o dôvodnosti žaloby a 2. také správanie osoby či viacerých osôb, voči ktorým požiadavka uplatnená žalobou smeruje, ktoré donucuje žalobcu k späťvzatiu žaloby (teda také správanie, ktoré je na jednej strane výlučným správaním žalovaného bez možnosti žalobcu ho ovplyvniť a na druhej strane je so späťvzatím inak dôvodnej žaloby aj v priamej príčinnej súvislosti).

Zavinenie na zastavení konania sa v zmysle záverov ustálenej rozhodovacej praxe súdov zásadne posudzuje iba z procesného hľadiska a pričíta tomu, kto dal k takémuto rozhodnutiu súdu podnet (takže pri späťvzati žaloby principiálne nesie vinu na zastavení konania žalobca). Toto neplatí len pri takom správaní žalovaného v priebehu konania, ktorým dôjde k splneniu povinnosti vyžadovanej žalobou (pokiaľ ide o žalobu na plnenie, ako aj v prejednávanej veci) a i k faktickému donúteniu žalobcu, aby tento žalobu podanú dôvodne vzal späť (v snahe predísť jej zamietnutiu), kedy sa naopak usudzuje na naplnenie podmienok podľa § 146 ods. 2 vety druhej O. s. p.. Dôvod zastavenia konania pritom súd spravidla neskúma, ak sa však uvádza dôvod nasvedčujúci priamej príčinnej súvislosti medzi správaním žalovaného a späťvzatím inak dôvodnej žaloby, je povinnosťou súdu urobiť si v tomto jasno (aby tak mohlo byť zrejmé, či sa má pri rozhodovaní o trovách zastaveného konania rozhodovať podľa niektorej výnimky z pravidla a ak áno, podľa ktorej, alebo tu naopak súhrn pre rozhodnutie významných okolností nasvedčuje potrebe postupu podľa pravidla).

Odvolací súd má za to, že nakoľko nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného ale z procesného práva, otázku či išlo o dôvodne podanú žalobu je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, t. j. z hľadiska vzťahu výsledku chovania žalovaného k požiadavkám žalobcu. Teda či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol žalobca v meritornom konaní úspešný alebo nie.

V prejednávanej veci sa žalobca žalobou zo 17.2.2013, doručenou súdu prvého stupňa 7.3.2013 domáhal na žalovanom vypratania nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. U., presne označených v žalobe. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že k ich vyprataniu žalovaným došlo po začatí konania, žalovaný mal však za to, že nakoľko nehnuteľnosti predčasne vrátil žalobcovi 20.8.2013, hoci mal nárok na ich užívanie až do 31.12.2013 a nakoľko takto konal v súlade s ním v listoch z 15.11.2011 prezentovanou vôľou a v súlade s príslušnými zákonnými ustanoveniami, je viac ako jednoznačné, že nemal záujem uzatvoriť žiadny zmier so žalobcom, späťvzatie žaloby žalobcom je preto nutné kvalifikovať ako žalobcom jednostranne prejavenu vôľu nepokračovať v konaní a z tohto dôvodu nie je odôvodnený ani jeho nárok na náhradu trov konania.

Odvolačný súd sa s názorom žalovaného nestotožňuje, z procesného hľadiska išlo o dôvodne podanú žalobu, keďže výsledkom správania žalovaného (dobrovoľného vypratania nehnuteľností žalovaným po začatí konania, ktorých vypratania sa voči nemu domáhal žalobca žalobou v prejednávanej veci) bolo splnenie požiadavky žalobcu, donucujúce žalobcu vziať späť žalobu, ktorá bola podaná dôvodne. Odvolačný súd je zhodne so súdom prvého stupňa názoru, že žalovaný je povinný uhradiť trovy konania žalobcu.

Pri riadení sa týmito úvahami a nedostatku dôvodov spochybníť určenie výšky priznanej náhrady trov konania žalobcu (ktorá výška ani odvolaním žalovaného namietaná nebola) by tak bolo namieste potvrdenie uznesenia (podľa § 219 ods. 1 O. s. p.), nebyť nesprávnej formulácie jeho výroku spočívajúcej v uvedení slovného spojenia „...je povinný nahradiť...trovy konania...“ namiesto správneho „...je povinný zaplatiť...náhradu trov konania...“. V zmysle ust. § 151 ods. 8 O. s. p. sa vo výroku o náhrade trov konania vyjadrujú osobitne trovy právneho zastúpenia a iné trovy konania v prípade vzniku oboch takýchto druhov trov a o ten prípad tu u žalobcu preukázateľne šlo z dôvodu priznania napadnutým uznesením súdu prvého stupňa i tzv. zmeňujúcim uznesením odvolacieho súdu jednak trov pomenovaných zákonodarcom ako „trovy právneho zastúpenia“ a „iných trov konania“ účastníka oprávneného na náhradu. V zmysle § 149 ods. 1 O. s. p. ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi, súd prvého stupňa však opomenul uviesť platobné miesto náhrady trov v osobe advokáta.

Odvolačný súd tak v záujme nápravy všetkých týchto pochybení (a pri neexistencii žiadnej inej námietky voči výške žalobcovi prisudzovanej náhrady, ako aj pri nezistení žiadnej nesprávnosti v matematických operáciách súdu prvého stupňa) uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov konania ako inak vecne správne podľa § 220 O. s. p. zmenil spôsobom uvedeným v prvej vete výroku tohto svojho uznesenia.

Pri takomto výsledku odvolacieho konania v ňom úspech zaznamenal žalobca (formálnou zmenou uznesenia žalobca neutrpel, kým žalovaný so svojim odvolaním neuspel ani len sčasti) a bol to on, komu vzniklo tiež právo na náhradu trov tohto odvolacieho konania (podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p.). Žalobca však v prípade trov odvolacieho konania nepodal návrh na priznanie mu náhrady (§ 151 ods. 1 O. s. p., v odvolacom konaní i za použitia § 211 ods. 2 rovnakého zákona) a keďže príslušný návrh je za súčasnej úpravy zákonnou podmienkou priznania náhrady a opak (nedostatok návrhu) praktickým svedectvom vzdania sa procesného práva na náhradu (trov odvolacieho konania), nebol tu nielen dôvod vyzývania na vyčíslenie (i v prípade nevyhlasovaného rozhodnutia odvolacieho súdu je podmienkou takého postupu podľa § 151 ods. 4 a § 211 ods. 2 O. s. p. návrh), ale dokonca ani možnosť priznania účastníkovi náhrady tzv. iných trov odvolacieho konania (tu napokon por. i § 151 ods. 2 O. s. p. vo väzbe na už spomenutý odsek 1 rovnakého paragrafu), ktorých vznik sa však zo spisu nepodáva. Toto všetko boli potom dôvody, pre ktoré odvolačný súd o trovách odvolacieho konania rozhodol tak ako je to uvedené v druhej vete výroku tohto uznesenia odvolacieho súdu.

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.